

برج و میدان

جدال سلسله مراتب و شبکه
بر سر قدرت جهانی

نیل فرگسن

ترجمه
نهراء عالی

فرهنگنشرنو
با همکاری نشر آسید
تهران-۱۳۹۹

فهرست مطالب

۱۱	فهرست تصویرها
۱۷	فهرست عکس‌ها
۲۱	پیش‌گفتار: تاریخ‌دان شبکه‌ای

بخش ۱

مقدمه: شبکه و سلسله‌مراتب / ۳۵

۳۷	اسرار ایلومیناتی
۴۷	عصر شبکه‌ای ما
۵۵	شبکه، همه‌جا شبکه
۶۴	چرا سلسله‌مراتب؟
۶۹	از هفت پل تا شش درجه
۷۸	پیوندهای سنت و افکار ویروس‌مانند
۸۶	انواع شبکه
۹۴	تلاقی شبکه‌ها
۱۰۰	هفت درک و دریافت
۱۰۴	روشنگری ایلومیناتی

اسرار ایلومیناتی

روزی روزگاری، تقریباً دو قرن و نیم پیش، شبکه‌ای سری وجود داشت که می‌کوشید دنیا را دگرگون کند. این سازمان که تازه دو ماه بعد از اعلام استقلال سیزدهه مستعمره امریکایی بریتانیا، در آلمان تأسیس شد Illuminatenorden – فرقه ایلومیناتی – نام گرفت. اهداف والایی هم داشت. در واقع، بنیانگذارش در ابتدا آن را Bund der Perfektibilisten (اتحادیه کمال‌پذیران)^۱ نامید. آن طور که یکی از اعضای این فرقه سخن بنیانگذارش را به یاد آورد، قرار بود ایلومیناتی چنین باشد:

انجمنی که با هوشمندانه‌ترین و مطمئن‌ترین شیوه‌ها در پی پیروزی فضیلت و خرد بر حماقت و خباثت خواهد بود؛ انجمنی که در همه زمینه‌های علمی مهم‌ترین اكتشافات را خواهد کرد، و به اعضاش خواهد آموخت انسان‌هایی هم شریف و هم تراز اول شوند، و به آنها از بابت پاداش قطعی کمال محضسان در این جهان اطمینان خواهد داد، و آنها را از رنج و مرگ و سرکوب در امان خواهد داشت، و دست تمام آشکال استبداد را خواهد بست.^[۱]

1. The League of the Perfectibles

هدف غایی این فرقه آن بود که «با خورشید خرد بر چهره دانش و آگاهی پرتو افکند و ابرهای خرافه و تعصب را کنار زند». بنیانگذارش می‌گفت: «قصد من آن است که خرد را برتیری بخشم». ^[۱] روش این فرقه، از یک جهت، آموزشی بود. «تنهای هدف این انجمان»، طبق «قوانين کلی» اش (۱۷۸۱)، «آموزش، نه با شیوه‌های تصنیعی بلکه با تأیید و پاسداشت خرد و فضیلت» بود.^[۲] با این حال، قرار بود ایلومیناتی به صورت انجمانی کاملاً مخفی فعالیت کند. اعضا اسم رمزهایی داشتند اغلب با ریشه یونانی یا رومی: بنیانگذار فرقه «برادر اسپارتاکوس» خوانده می‌شد. عضویت در فرقه در سه رده یا رتبه صورت می‌گرفت – نوآموز، میزروال^۳، میزروال^۴ روشنی یافته – اما بنا بر آن بود که به رده‌های پایین‌تر صرفاً جزئی‌ترین اطلاعات درباره اهداف و شیوه‌های عمل این فرقه داده شود. برای ورود به این فرقه مناسک مفصلی طراحی شده بود – از جمله سوگند به پنهان‌کاری، که مجازات زیر پاگذاشتن مرگی به غایت فجیع بود. هریک از کانون‌های منفرد تازه‌واردان به مقامی بالاتر گزارش می‌دادند که از هویت واقعی آن هیچ نمی‌دانستند.

در ابتدا تعداد اعضای ایلومیناتی اندک بود؛ تنها شامل چند نفر از بنیانگذارانش که اغلب دانشجو بودند.^[۵] دو سال پس از تأسیس، کل اعضا‌یاش فقط بیست و پنج نفر بودند. حتی تا پایان دسامبر ۱۷۷۹ هنوز فقط شصت نفر عضو داشت. اما تنها در ظرف چند سال تعداد اعضا‌یاش به بیش از ۱۳۰۰ نفر رسید.^[۶] اعضای این فرقه در آغاز فقط از اینگولشتات و آیشت و فرایزینگ بودند، به علاوه چند نفری هم از مونیخ.^[۷] در نخستین سال‌های دهه ۱۷۸۰ شبکه ایلومیناتی در سرتاسر آلمان گسترش یافت. در ضمن، شماری از امرای معظم آلمان نیز به این فرقه پیوسته بودند: فردینانت،

1. Novice

۲. Minerval: اشاره دارد به میزروا، ایزدبانوی خرد در اساطیر روم، که برابر است با «پالاس آتنا» (Pallas Athene) در اساطیر یونان. نشان ایلومیناتی جغدی بود – غاد میزروا – نشسته بر صفحات کتابی گشوده.

3. Illuminated Minerval